

11 MARS 1990

FISKERIRETTLEDERENS
HOVEDBIBLIOTEKET

Melding om fiskerirettlederens i Bø sin virksomhet

i

1976.

1. Rettledningstjenesten.

1. Fiskerirettlederens medlemmer:

1. fisker Asbjørn Klaussen, Hole, Straumsjøen, form.
2. fisker Torodd Torgersen, Eidet, varaform.
3. fisker Torolv Skaue, Nykvåg.
4. fisker Ingolv Renne, Guvåg.
5. fisker Bernt Pedersen, Snarset.
6. fisker Magne Ellingsen, Sund, Eidet.
7. arbeider Hjalmar Paulsen, Steine, Bø i Vesterålen.

Varamenn:

1. fisker Olav Olaisen, Vinje, Bø i Vesterålen.
2. fisker Gunnar Steinsvik, Steinsvik, Bø i Vesterålen.
3. fisker Walter Fredheim, Sund, Eidet.
4. fisker Roald Kråkås, Høyden.
5. fisker Knut Ingebrigtsen, Eidet.
6. fisker Bjarne Jakobsen, Kråkberget.
7. fisker Hans Tobiassen, Eidet.

2. Fiskerikontoret:

Fiskerikontoret i Bø (fiskerirettlederens kontor) er nå i kjelleren på Straume Gjestgiveri, Straume. Kontoret ble flyttet hit den 8. april 1976.

Betjening er fiskerirettlederen.

Bø fiskerirettlederens rett i 1976 henstilling til Bø kommune om hjelp til kontoret for å kunne holde det åpent i fiskerirettlederens fravær og for å øke kontorets kapasitet og mulighet for å hjelpe fiskerne og andre i næringen. Dessverre synes det nå som før at fiskerinæringen er den som skal ofres minst på. Hjelp til kontoret synes derfor lite realistisk å vente.

2. Fiskerieringen i meldingsåret.

I. Antall fiskere:

År.	Eneyrke og hovedyrke.	Biyrke.
1972	454	19
1973	478	15
1974	416	23
1975	410	49
1976	408	50

Antallet fiskere holder seg ganske jevnt. De siste 2 år har det likevel foregått en ganske bra rekruttering av unge folk til yrket. Når dette ikke fremgår av tallene foran, er årsaken at vi også har hatt avgang av eldre fiskere i denne tiden.

Vi håper at utviklingen i næringen skal bli slik at vi får beholde de unge som er begynt som fiskere og samtidig få flere unge til å satse på dette yrket.

2. Antall båter:

År.	U/25 fot.	25-35 fot.	35-50 fot.	50 fot og større.	Ialt.
1972	100	40	22	25	187
1973	108	42	24	26	200
*1974	135	47	23	26	231
1975	121	50	21	26	218
1976	128	49	20	27	224

Som det vil sees, holder antallet båter i størrelsen over 25 fot seg ganske jevnt. Den største fornyelsen har skjedd i gruppen 25 til 35 fot. Den minste tilgangen har vært av båter mellom 35 og 50 fot. Av båter på over 50 fot var det en tilgang på 3 i 1976. 2 båter i samme størrelse ble utmeldt og en til ventes å gå ut av merkeregisteret i 1977. Tallmessig har vi samme antall båter i denne gruppen, men som en vil se av etterfølgende oppstilling er alderssammensetningen av fiskeflåten over 50 fot svært ugunstig.

Byggeår	1911 - 1920	7 båter.
- " -	1921 - 1930	3 - " -
- " -	1931 - 1940	5 - " -
- " -	1941 - 1950	2 - " -
- " -	1951 - 1960	10 - " -
- " -	1961 - 1970	7 - " -
- " -	1971 - 1976	10 - " -
Sum		54 båter.

I 1977 kan vi vente avgang på 3 - 5 farkoster i størrelsen over 50 fot på grunn av forskjellige forhold. Det er båter i den eldste gruppen. På dette tidspunkt ser det ikke ut til at vi skal få noen igjen som erstatning for disse.

Det finnes unge folk som gjerne vil anskaffe seg båt i denne størrelsesgruppen, men finansieringsmulighetene i Statens Fiskarbank gir ingen grunn til optimisme.

Forhåpningene en har hatt til ei gradvis fornying av fiskeflåten i kommunen er på dette tidspunkt vesentlig redusert. Mangelen på moderne båter vil trolig også gå ut over rekrutteringen av unge folk til yrket.

3. Fisket i 1976 begynte som vanlig utenfor Bø like etter nytt år. Været var periodevis meget dårlig og antall sjøvær ble for mange sitt vedkommende ikke som ventet. Likevel må en ha lov til å si at resultatet ble brukbart når det gjaldt vinteren.

Vårfisket for Bø ble ikke så godt som i 1975. De fleste båtene gikk derfor til Finnmark hvor det var godt fiske og gode avsetningsforhold for fangsten.

Drivgarnfisket etter laks var også dårlig utenfor Bø og det synes som deltakelsen i dette fisket blir mindre og mindre.

Seifisket med snurpenot var meget godt utenfor Bø. Prisene var også bedre enn tidligere. Utbyttet ble derfor meget bra for de fleste som deltok.

De mindre båtene som driver med jukse hadde stort sett et dårlig driftsresultat den siste halvdel av 1976. Den store seien det tidligere har vært fisket på er vanskelig å finne. Årsaken er trolig silda som de senere år har stått ^{og} i fjordene og utenfor kysten. Torsk og sei følger etter silda er derfor ikke på de fiskeplassene en tidligere har vært vant til å få fisk.

Ferskfisktrålerne til A/S Bø Havfiskeselskap fisket ganske bra den første del av året, men kvotene var ikke store nok til at de kunne drive kontinuerlig som tidligere. Samtlige måtte derfor gå i opplag hvor de ble liggende i flere måneder. Driftsresultatet ble derfor 100 tonn mindre enn i 1975 på tross av at det i 1976 var 3 trålere mot 2 nesten hele 1975.

Fisket ærsild for salg var som kjent ikke tillatt i 1976. Dette var særlig uheldig for enkelte deler av kommunen hvor slikt fiske har vært vanlig og mange fikk av denne grunn sine inntekter sterkt nedsatt.

4. Ilandført kvantum og verdi av dette på de enkelte steder i Bø.

Sted:	1974.		1975.		1976.	
	Kvant, 1000 kg.	Verdi, 1000 kr.	Kvant, 1000 kg.	Verdi, 1000 kr.	Kvant, 1000 kg.	Verdi, 1000 kr.
Bø	4.239	8.784	4.240	8.243	5.833	11.395
Eidet	156	328	105	223	2.756	4.948
Hovden	2.544	4.558	1.849	3.497	1.459	2.825
Nykvåg	1.603	3.207	1.213	2.699	1.224	3.215
Skårvåg	316	540	477	581	1.151	1.637
Straunnsj.	524	925	486	888	236	318
Utskor	260	747	203	494	529	1.134
	9.642	19.089	8.573	16.625	13.188	25.972

Av tallene foran ser en at det er ilandført 4,6 mill. kg fisk mere til Bø enn for året 1975. Årsaken til dette er vel flere. Seinotflåten i Bø hadde større fangstkapasitet enn i 1975 samtidig hadde vi et filetanlegg mere enn tidligere, Hovden Fiskeindustri A/S, Eidet. Derved ble det mulig å produsere mere av seien i Bø enn forholdet har vært tidligere. På tross av dette ble likevel store kvanta sei ført til anlegg utenom Bø.

På forsommeren 1976 tok Samarbeidsnemnda for fiskeriene i Vesterålen opp arbeidet med langtidslagring av levende sei. I første omgang ble dette arbeide konsentrert om Øksnes og Bø. Først på slutten av sesongen var arbeidet med dette kommet så langt at det var anskaffet 3 langtidslagringsposer til Bø. Hver av disse hadde plass for 200 tonn sei. A/S Sjøbruk og Hovden Fiskeindustri A/S satte ut en hver av disse. Det ble plassert til sammen 150 ton i de 2 posene. Dessverre ble ikke resultatet det beste og en må nok vente at det vil koste både tid og penger før alle forhold ved langtidslagringen er mestret. På lengere sikt håper en at dette skal løse noe av råstoffbehovet for fiskeindustrien i Bø ved å forlenge sesongen for produksjon av seifilet.

5. Omsetning av fisk.

1976 har vært et meget bra år for salg av fiskeprodukter. Dette gjelder både for fiskerne og for produsentene. Lagerbeholdningene har gått ned. Særlig har utviklingen for filett vært god og det nevnes om brukbar avanse på disse produkter. Likviditeten for de enkelte bedrifter synes også å være god og det økonomiske utbyttet for 1976 tilfredsstillende.

3. I. Fiskerirettens virksomhet:

Bø fiskerirett har i 1976 avholdt 10 møter og behandlet 70 saker. De fleste saker har vært finansiering av båtkjøp i form av søknader om lån i Statens Fiskarbank, søknader om kommunale garantier for lån og rentefrie lån av Bø kommune.

Nemnda har også hatt en ny søknad fra Skårvågen Fiskekjøp om konsesjon for bygging av et mindre foredlingsanlegg til behandling. Firmaet Nic. Christiansen, Nykvåg, er opphørt og søknad fra Frans Fredriksen, Nykvåg, om å få overta bedriften har vært behandlet og anbefalt av nemnda.

Oppretting av et regulerende organ for våre fiskerihavner ble også behandlet av nemnda i 1976. Saken er imidlertid like uløst fordi Bø formannskap og Bø kommunestyre ikke har tatt stilling til den.

Virksomheten i fiskeriretten preges ellers av de saker som fiskerirettleder legger frem for denne. Medlemmene har av forståelige grunner ikke anledning til selv å fremme saker. Interessen og samarbeidsviljen i nemnda er meget god. Det er derfor meget sjeldent at det blir fattet vedtak som ikke er enstemmige.

4. I. Fiskerirettlederens virksomhet:

Fiskerirettlederens virksomhet har i 1976 vært som tidligere år. Den vesentligste tiden har medgått til å hjelpe fiskere som har besøkt kontoret. Besøkene ute i distriktet har nærmest blitt sporadiske. Årsaken er at arbeidsmengden ved kontoret stadig øker. Inntrykket en har er at stadig flere fiskere nytter seg av det tilbud om bistand som fiskerirettleder kan gi. Dessverre rekker en ikke alltid å hjelpe alle som besøker kontoret. Forklaringen på dette er at når flere personer kommer samtidig må de siste ofte vente svært lenge. Det fører ofte til at noen går før de har fått utført sitt ærend.

I 1976 har det vært behandlet langt flere søknader om lån enn tidligere. Det har omfattet nye og brukte båter, reparasjoner skifte av motorer og til anskaffelse av juksamaskiner. Selv om mange av disse søknader er innvilget, er den totale sum av innvilgede lån til Bø for 1976 ikke stor.

Også i 1976 ble det avholdt kurs for fiskerirettlederne. Kurssted var Statens Fiskerifagskole, Aukra, og emne var planlegging.

Under kurset på Aukra ble det tatt kontakt med konsulent Odd Degerstrøm ved Statens Teknologiske Institutt, Narvik. Formålet var å få S.T.I. til å engasjere seg i Bø med tanke på å utbygge samarbeide mellom fiskeribedriftene i Bø kommune. Dette fikk en tilsagn om, men det var først i november at vi fikk representanter fra S.T.I. til Bø.

Den 9. nov. 1976 ble det første møte holdt mellom disse og lederne for fiskeindustrien i Bø, produksjonslederen for Skårvågen Produksjonslag og fiskerirettlederen i Bø. Møtet ble holdt på Straume Gjestgiveri og blant de mange saker som var listet opp ble en enig om at problemet med fiskesloget skulle takes opp som første sak. Foruten flere interne møter i Bø om saken ble det også holdt et møte på Sortland den 15. des. 1976. Her deltok representanter for S.T.I., Narvik, fra F.T.F.I., Tromsø, fra Landbruksskolen på Kleiva, Sortland, fra Melbu Fiskeindustri, Melbu, fiskeindustrien og fiskeprodusentene i Bø og fiskerirettlederen. På dette møte kom en så langt at det ble klart hvilke muligheter som foreligger for å løse dette spørsmålet. Det er forutsetningen at arbeide med saken skal fortsette i 1977.

Utenom forannevnte sak er det også andre ting som er tatt opp, men fordi disse er på et forberedende stadium skal en ikke komme nærmere inn på dem. Det er imidlertid på sin plass og nevne at samarbeidsviljen mellom næringens folk er meget stor og de muligheter som finnes for å styrke og utbygge samarbeide mellom fiskeindustriens anlegg i Bø kommune er gode.

For å kunne utnytte de nevnte muligheter treges det bare noen til å hjelpe dem med å komme sammen å ta opp sakene. Her har fiskerirettlederen en stor oppgave. Problemet er at det blir for lite tid til alt.

Samarbeidet med Bø fiskerikommisjonen har i 1976 som tidligere år vært meget godt. Den er alltid positiv og villig til å behandle de saker som blir lagt frem.

Kontakten med fiskernes organisasjoner er også god, men det vil bli nødvendig å få fiskerikommisjonene i kommunen mere engasjert i viktige saker som blir tatt opp med de politiske myndigheter i Bø kommune.

5.1. Fiskerikommisjonen - konklusjon.

Fiskerikommisjonen sett under et synes å være inne i ei positiv utvikling i Bø. Interessen for anskaffelse av nye og bedre båter er stor. Dette gjelder ikke bare sjarker i 30 fots størrelse men også større båter. Selv om mange ønsker å skaffe seg fiskebåt så mener en det er viktig at økingen av antallet fiskebåter ikke skjer for raskt. Ei gradvis utbygging anser en for å være best. Derved vil det være mulig å rekruttere nye folk til fiskeflåten etterhvert som behovet melder seg.

Finansieringen av nye båter ser ut til å bli vanskeligere og ikke bedre. Statens Fiskarbank praktiserer en nokså restriktiv utlånspolitikk og dette er ikke bare av det gode. Selv om det i enkelte tilfeller er på sin plass må ikke dette gjelde de fleste. Det er derfor ønskelig at styret i Statens Fiskarbank i større grad enn tidligere følger innstillingene fra de enkelte fiskerikommisjoner. Det er grunn til å understreke at dersom ikke Bø kommune hadde vært imøtekommende med å gi garantier for lån til kjøp av fiskebåter ville antall inkjøpte farkoster til Bø ha vært langt lavere enn det er i dag.

Et annet moment som ikke gjør det lett for den som kjøper seg fiskebåt er den korte nedbetalingstid det er på lånene i Statens Fiskarbank. Standarden og de byggemetoder som nyttes på de fleste fiskefartøyer i dag skulle tilsi at denne ble forlenget. Hvis det ble gjort, ville det bli langt lettere for den enkelte å klare sine forpliktelser.

Når en ser på fiskerikommisjonen under ett er det straks et spørsmål som melder seg og det er serviceforholdene for de enkelte som arbeider i næringen. Særlig for fiskerne er dette spørsmålet aktuelt. Det er derfor nødvendig at det i årene som kommer blir gjort noe på dette område. Skal vi kunne få ei god og trivelig fiskerikommisjonen i Bø må det legges vekt på

alle deler av den. Bø kommune må i større grad enn hittil være villig til å legge forholdene best mulig tilrette i de enkelte fiskerihavner.

På lengre sikt mener en det er mulig å øke ilandført fiskekvantum til Bø såpass mye at en kommer opp på samme nivå som Andøy og Øksnes. For å nå dette målet må vi ha flere fiskefarkoster i størrelse over 60 fot.

Fiskeindustrien i Bø er jo utbygget de senere år og med de folkene som leder den i dag venter en at den vil følge med i utviklingen i tiden fremover. Forutsetningene for dette er at det økonomiske utbyttet for den enkelte bedrift blir slik at den makter å tilpasse seg utviklingen i næringen.

En håper at 1977 også vil bli et godt år for fiskerinæringen både økonomisk og ellers. Her tenker en også på de oppgaver som vil bli tatt opp til løsning og som vil ha ganske stor betydning på flere områder.

Jeg takker alle som jeg i egenskap av fiskerirettleder har samarbeidet med i 1976.

Straumnsjøen, den 29. april 1977.

Walter Jensen.